

Ileostoma

Voorkeursmoment voor verwijzing naar de diëtist:

- na aanleg van een ileostoma.
- bij high-output ileostoma

Relevante gegevens voor de diëtist:

- diagnose: onderliggende aandoening, complicaties, eventuele comorbiditeit
- high-output: men spreekt van een high-output stoma wanneer de stoma gedurende langere tijd meer dan 1 liter ontlasting per 24 uur produceert
- labuitslagen:
 - bloed: kalium, kreatinine, magnesium, natrium en ureum.
 - urine: natrium in de urine.
- medicatie: anti-diarrhoica, bulkvormers, galzoutbinders, laxantia, maagzuurremmers, ontstekingsremmers, ORS (Oral Rehydration Solutions) en prokinetica.
- symptomen:
 - die kunnen wijzen op een vochttekort:
 - dorst, droge slijmvliezen, droge mond, droge huid, sufheid/lusteloosheid, rusteloosheid, snel gewichtsverlies, verwardheid, verminderde eetlust
 - die kunnen wijzen op een zouttekort:
 - braken, misselijkheid, ernstige hoofdpijn, opgeblazen gevoel, spierkrampen en verwardheid
 - ontstaan door voeding: gas-, geur-, kleurvorming van de ontlasting.
- overig: lengte, gewicht(sverloop), lengte en plaats van darmresectie, tijdelijk of definitief ileostoma, hoeveelheid en consistentie van stomaproductie.

Doelstelling behandeling diëtist:

- handhaven of verbeteren van de voedingstoestand;
- handhaven of verbeteren van het ontlastingspatroon
- handhaven en/of verbeteren van de water-, mineralen- en elektrolytenbalans
- omgaan met producten die verstopping en gas-, geur- en kleurvorming kunnen veroorzaken
- omgaan met specifieke situaties, zoals ziekte, hygiëne, vakantie
- voorkomen van ongewenste gewichtstoename of -afname
- voorkomen van obstructie van de ileostoma door voedselresten

Dieetkenmerken:

volgens Richtlijnen goede voeding, met uitzondering van vocht en natrium:

- vochtverrijkt (2000ml-2500ml vocht per dag): Indien de urine donker van kleur is en de urineproductie afneemt (minder dan 1 liter per dag) en/of wanneer er klachten ontstaan door een vochttekort dient de vochtinname verhoogd te worden (dit geldt niet bij een high output ileostoma)
- natriumverrijkt: wanneer er klachten ontstaan door een zouttekort of bij te lage natriumconcentratie in de urine wordt geadviseerd om de zoutinname te verhogen.
- aandacht voor:
 - bij high-output ileostoma is tijdelijk een vochtbeperking van toepassing met aandacht voor de osmolariteit van de dranken.
 - fecale consistentie
 - producten die gasvorming, verkleuring en geurvorming kunnen veroorzaken
 - rustig te eten, het voedsel goed fijn snijden en goed kauwen
 - toegenomen vocht- en zoutverlies.
 - voorkomen van ongewenste gewichtstoename en -afname

Behandeltijd:

- zorgniveau 2, zie 'werkwijze diëtist'.

Bijzonderheden:

- het gebruik van extra zout kan noodzakelijk zijn. Zoutsuppletie kan worden gegeven in de vorm van capsules, drank, intraveneus of tabletten.

Bronnen:

Baker M., Williams R.N., Nightingale J.M.D., Causes and management of a high-output stoma, Colorectal disease 2010

Horst ter A.M. Voeding bij stoma's Informatorium Voeding en diëtetiek. Suppl. 87-september 2014: 17-34.

Meer de I, Broek van de J. Dieetbehandelingsrichtlijn short bowel syndroom. Rotterdam; 2010 Uitgevers, 2011; dir30/37-dir 30-70.

Welink-Lamberts BJ. Dieetbehandelingsrichtlijn Ileostoma. Rotterdam; 2010 Uitgevers, 2007;dir 19/17-19/36

*De actualisering van **ileostoma** is gerealiseerd door Lucie Breekelmans, diëtist Canisius Wilhelmina Ziekenhuis (CWZ) Nijmegen, Margot ter Horst, diëtist Elizabeth TweeSteden ziekenhuis, Tilburg, mede namens het Netwerk Diëtisten MDL (Maag, Darm en Leverziekten, www.mdldietisten.nl)*

Aangepast op 1 juli 2015